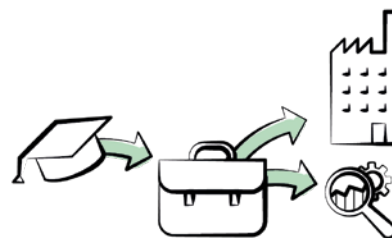

Volgende stap

Overgang van opleiding naar werk

MANIFEST

Aanleiding

Met het huidige tekort aan arbeidskrachten is het in ons aller belang om het potentieel van alle hbo-studenten te benutten. Sommige studenten ervaren dat zij minder snel een baan vinden dan anderen. Zij staan nog te vaak aan de zijlijn. Deze jongeren hebben behoefte aan extra ondersteuning. Waar zij die tijdens de studie nog wel krijgen, is de ondersteuning bij het vinden van een passende stageplek en bij de toetreding tot de arbeidsmarkt vaak minimaal. Jongeren met een ondersteuningsvraag kunnen hierdoor de overstap naar de arbeidsmarkt onvoldoende maken. Het gevolg is dat velen uitvallen of met een diploma toch thuis komen te zitten.

De Transitieroute is een per student op maat gemaakt plan met afspraken tussen jongeren, hogescholen, bedrijven en regionale gemeenten. Het plan is gericht op doorlopende loopbaanondersteuning, het behalen van een diploma en een duurzame toeleiding naar werk.

De Transitieroute start een jaar voor het einde van de opleiding. Deze loopt door tot één jaar na het behalen van het diploma. Met als doel dat jongeren ook echt duurzaam aan het werk blijven.

Over dit manifest

Het manifest is opgesteld door studenten en professionals van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Hogeschool van Amsterdam, NHL Stenden en Hogeschool Utrecht in samenwerking met ECIO, KBA Nijmegen, JongPIT, LSVb, ISO en Ieder(in). Alle betrokkenen vinden het belangrijk dat jongeren met een ondersteuningsvraag een betere overgang krijgen van opleiding naar werk. Dit manifest bevat 10 adviezen om de overgang van opleiding naar werk voor jongeren met ondersteuningsvraag succesvoller te maken. Deze adviezen zijn voor hoger onderwijsinstellingen, gemeenten en de werkgevers.

Manifest

1. Iedereen doet ertoe: Jongeren verdienen ondersteuning in overgang van opleiding naar werk.
2. Versterk en benut de talenten van jongeren met een ondersteuningsvraag.
3. Zorg ervoor dat er een plek is waar studenten terecht kunnen met hun vragen.
4. Zorg voor meer inclusieve stageplaatsen met loopbaanperspectief.
5. Zorg voor praktische handvatten voor studenten.
6. Zorg voor een sluitende aanpak en versterk de (reeds bestaande) samenwerking tussen gemeenten, hogescholen en werkgevers.
7. Zorg voor persoonlijk loopbaandossiers die beschikbaar zijn voor gemeenten, hogescholen en werkgevers.
8. Monitor de loopbanen van jongeren en houd ze in beeld.
9. Zorg voor een structurele en duurzame ondersteuning.
10. Betrek jongeren bij beleid en uitvoering.

Boodschap

1

Iedereen doet ertoe: Jongeren verdienen ondersteuning in overgang van opleiding naar werk.

Jongeren met een ondersteuningsvraag hebben recht op ondersteuning in overgang van opleiding naar werk. Zij doen er namelijk toe. Het is hierbij belangrijk dat er rekening gehouden wordt met de verschillende behoeften van studenten in de route van opleiding naar werk.

 “Ik ben erg onzeker bij het solliciteren. Ik ben bang dat ik het werk niet aankan terwijl ik veel kwaliteiten heb die er toe doen.” - Paulien (23 jaar, recent afgestudeerd)

 “Ik heb altijd het gevoel gehad dat als ik af zou studeren dat ik dan onder mijn niveau zou moeten gaan werken en de eerste de beste baan die me aangeboden werd aan zou moeten nemen. Omdat ik een verminderde werkbelasting heb, zou ik blij moeten zijn dat iemand mij aanneemt.” - Renee (26 jaar, werkt als productontwikkelaar)

2

Versterk en benut de kwaliteiten van jongeren met een ondersteuningsvraag.

Jongeren met een ondersteuningsvraag hebben ontzettend veel kwaliteiten. Stimuleer jongeren om hun kwaliteiten en behoeften te ontdekken en te gebruiken. En geef hen ook ruimte om die te ontdekken.

 “Er is tijdens een voortraject tussen de middelbare school en mijn vooropleiding goed gekeken waar mijn talent binnen ICT ligt. Dit heeft een grote bijdrage geleverd aan het feit dat de opleiding goed gaat.” - Jeroen (27 jaar, student Cybersecurity en Cloud)

 “Naar mijn mening worden studenten met een ondersteuningsvraag onvoldoende begeleid in het ontdekken van hun talenten.” - Gwenda (22 jaar, laatstejaars HRM-student)

3

Zorg ervoor dat er een plek is waar studenten terecht kunnen met hun vragen.

Creëer een plek waar jongeren terecht kunnen met hun vragen over hun route richting werk en persoonlijke ontwikkeling. Zorg dat hier ook over gecommuniceerd wordt.

 “Ik had een hele fijne SLB'er die altijd even incheckte tijdens lessen of tijdens het tweewekelijks moment. Hierbij vroeg ze of het allemaal wel goed ging en hield ze mij in de gaten. Tijdens mijn stage had ik ook een fijne stagecoördinator vanuit de onderwijsinstelling die mijn situatie goed kende en erg betrokken was. Ik wilde niet altijd toegeven dat het niet lekker ging, maar de stagecoördinator kon het dan meer uit mij trekken.” - Renee (26 jaar, werkt als productontwikkelaar)

4

Zorg voor meer inclusieve stageplaatsen met loopbaanperspectief.

Zorg ervoor dat stages toegankelijk zijn voor iedereen waarbij rekening gehouden wordt met de wensen en vermogen van de student. Stages zijn namelijk dé manier om werkervaring op te doen. Hierbij moet veel aandacht gaan naar het loopbaanperspectief waarbij de stage dient als opstap naar werk.

“In de studiehandleiding stond dat 40 uur de norm was. Om mijn kansen op een stage niet te verkleinen, durfde ik daar ook niet echt naar te vragen. Echter, toen ik tijdens mijn stage echt ziek werd, werd het begrip ook groter. Er werd met mij gekeken naar de mogelijkheden. Zo werd gevraagd hoe we verder kunnen op een positieve manier. Ik had ergere reacties verwacht, maar iedereen was er eigenlijk wel oké mee. De insteek was: hoe kunnen we jou helpen? Uiteindelijk heb ik 3,5 dag per week stage gelopen en dat was prima. Als je kan aantonen wat je hebt geleerd en het eindproduct op niveau is, vind ik dat je je stage met succes hebt afgerond!”
- Dorien (27 jaar, afgestudeerd bedrijfskundige en net een nieuwe baan)

“Ik heb twee leuke stages gehad. Maar het kostte me wel veel moeite om een geschikte plaats te vinden en de dagen vol te houden. Ik wilde niet minder uren op stage, omdat ik dan langer bezig zou zijn.” - Gwenda (22 jaar, laatstejaars HRM-student)

5

Zorg voor praktische handvatten voor studenten.

Zorg ervoor dat jongeren praktische handvatten krijgen zoals een sollicitatietraining, trainingen gericht op inzicht krijgen in wat je nodig hebt en informatie over rechten en plichten. Het is belangrijk dat deze praktische handvatten toegankelijk zijn voor alle jongeren.

“Een docent heeft voor mijn eerste stage goed meegekeken naar onder andere hoe ik mails het beste kon opstellen bij een sollicitatie en hoe mijn cv eruit zag. Daar hebben we tijdens de opleiding naar gekeken, maar fijn dat iemand nog extra met mij meekeek. Hierdoor kreeg ik bijvoorbeeld tips over hoe om te gaan met mijn situatie.” - Renee (26 jaar, werkt als productontwikkelaar)

“Ik had veel aan tips bij solliciteren vanuit de opleiding. Daarnaast heeft mijn hogeschool specifieke workshops over solliciteren met een functiebeperking. Die workshops zijn een goed begin.” - Paulien (23 jaar, recent afgestudeerd)

“Mijn opleiding had een lijst met bedrijven die voor mij toegankelijk waren. Het was fijn om die aangereikt te krijgen.” - Jeroen (27 jaar, student Cybersecurity en Cloud)

6

Zorg voor een sluitende aanpak en versterk de (reeds bestaande) samenwerking tussen gemeenten, hogescholen en werkgevers.

Het is van belang dat alle partijen in de arbeidsmarktregio's aandacht geven aan de toeleiding naar arbeid van alle jongeren die ondersteuning nodig hebben, ook hogeropgeleiden. Dat kan bijvoorbeeld door aan te sluiten bij de Coalitie voor Inclusie, zodat partijen zich op die manier nadrukkelijk committeren aan het recht op inclusief onderwijs en het recht op participatie voor iedereen. Zo valt er geen jongere tussen wal en schip, staat de jongere centraal en creëer je een win-win situatie voor alle betrokken partijen.

7

Zorg voor persoonlijk loopbaandossiers die beschikbaar zijn voor gemeenten, hogescholen en werkgevers.

Maak samen met elke jongere die daar behoefte aan heeft een persoonlijk ontwikkelplan of loopbaandossier dat gedeeld kan worden met begeleiders van hogescholen, gemeenten én bedrijven. Zo weten zij welke kwaliteiten en talenten de jongere heeft en welke ondersteuning nodig is.

8

Monitor de loopbanen van jongeren en houd ze in beeld.

Zorg dat jongeren ook na het afstuderen goed in beeld blijven. Hierbij is het van belang af te stemmen met de student op welke manier en met welke frequentie diegene betrokken wil blijven.

Bouw een alumni netwerk van de onderwijsinstelling verder uit met vouchers voor doorontwikkeling en extra coaching aan jongeren die moeilijk hun weg vinden op de arbeidsmarkt.

9

Zorg voor een structurele duurzame ondersteuning.

Zorg dat het ministerie van OCW hogescholen een formele opdracht geeft (en de bijhorende financiële middelen) om jongeren te blijven ondersteunen tot en met hun eerste baan. Zorg dat het ministerie van SZW gemeenten (en de arbeidsmarktregio's) de opdracht geeft om ook voor hbo-jongeren ondersteuningsvoorzieningen (zoals een jobcoaches) in te zetten als zij dat nodig hebben. En zorg dat het ministerie van VWS bijdraagt aan het creëren van landelijke en regionale structuren zodat alle jongeren onbeperkt kunnen meedoen. Ga aan de slag op regionaal niveau en zorg voor een duurzame samenwerking tussen onderwijs, (lokale) overheid en werkveld voor ondersteuning.

“Ondanks dat ik was afgestudeerd en de opleiding geen verplichting had om mij nog te helpen, werd ik toch geholpen bij het vinden van een baan.” - Dorien (27 jaar, afgestudeerd bedrijfskundige en net een nieuwe baan)

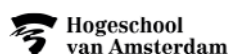
10

Betrek jongeren bij het beleid en de uitvoering.

Praat met de studenten en niet over de studenten. Zorg dat de participatie van studenten wordt gefaciliteerd en zorg voor een duidelijke terugkoppeling over wat je met de input van studenten hebt gedaan.

“Toen ik in het tweede jaar een stageplaats nodig had, kon ik deze niet vinden. Ik vroeg hulp van de hogeschool, maar voelde mij niet gehoord.” - Gwenda (22 jaar, laatstejaars HRM-studente):

Het manifest is tot stand gekomen uit het project Transitieroutes van opleiding naar werk in het hoger onderwijs voor studenten met een ondersteuningsvraag (2021-2022).

Deze uitgave is financieel mogelijk gemaakt door ZonMw.